

Kredse, vil der i den frivillige Tilslutning til en Menighedskreds altid ligge en vis Borgen for kirkelig Sans, og ved Valget i en frivillig Menighedskreds vil der altid være en vis Sandsynlighed for, at kirkelige Hensyn blive de overvejende.

Mulig vil man indvende, at Staten ikke kunde overlade en Kirkerepræsentation, der var opbygget paa Frivillighedens Grundlag, at raade over det Gods og de offentlige Midler, der ere henlagte til kirkeligt Brug, eller at give Love med bindende Kraft om de kirkelige Forhold. Men det betragter Mindretallet heller ikke som ønskeligt. Det antager ikke, det vilde være til Kirkelivets sande Gavn, om Flertallet i et Kirkeraad fik Lov til at skalte og valte med det saakaldte Kirkegods, som det vilde, eller til gennem Love at paatvinge det hele Kirkesamfund sin Opfattelse af Kirkens Lære og Liv. Det gaar tværtimod ud fra, at saa længe den Grundlovsbestemmelse bestaar, at Staten skal understøtte den evangelisk-luterske Kirke som Folkekirke, bør det ogsaa være den, der giver Lovene om denne Understøttelses Form og fastsætter Vilkaarene for den. Fuld Selvstyre kan Folkekirken ikke vente at faa, medmindre den selv tilvejebringer Midlerne til sit Underhold. Men det, den foreløbig trænger til, er Repræsentationer, der kunne give et Udtryk for det aandelige Liv, der rører sig i den. Og det vil sikkert være til Folkekirkens sande Gavn, om den lidt efter lidt omdannes fra at være et af Statsmagten organiseret Samfund til at være et af sine egne Medlemmer frivilligt organiseret Samfund. Skulde da den Tid komme, at Stat og Kirke helt maatte skilles, vilde Folkekirken staa rustet til at leve videre paa de Vilkaar, som da vilde bydes den. Den vilde til den Tid være nødt til at organisere sig paa Frivillighedens Grund, og det vilde derfor være bedst for den, om den i Tide var bleven organiseret paa denne Maade og vænnet til at leve under disse Vilkaar og med den Forstaaelse af baade Flertallets og Mindretallets Ret, som Frikirkerne ellers ofte have saa ondt ved at tilegne sig.

Ud fra den Opfattelse, Mindretallet saaledes har hævdet, har det i sit *principale Ændringsforslag* foreslaaet at udelade alle Bestemmelser, der hænge sammen med den tvungne Indførelse af sognevalgte Menighedsraad, at omdanne Regeringens Forslag til en Lov om Præstevalg i Lighed med Venstres hidtilværende Forslag om dette Emne, at gøre det til Pligt for Præsterne mindst en Gang aarlig at drøfte Menighedens Sager med den samlede Menighed, og at give Anledning til Opretelse af frivillige Menighedsraad, hvor det ønskes.

Skulde Folketinget imidlertid i Mod sætning til tidligere være stemt for tvungen Indførelse af Menighedsraad, har Mindretallet stillet en Række *subsidiære Ændringsforslag*, der i Hovedtrækkene gaa ud paa, at man ikke skal henlægge nogen af de Sager, hvortil man hidtil har skullet indhente den samlede Menigheds Samtykke, til Menighedsraadets Afgørelse, og at Menighedsraadet i Stedet for at indstille 3 af Ansøgerne til Ministeriets Valg skal indstille dem til umiddelbart Valg af Menigheden efter samme Regler som i det *principale Forslag*.

Endelig har Mindretallet baade i sit *principale* og sine *subsidiære Forslag* foreslaaet, at *Loven kun skal gælde for Menigheder paa Landet*.

Jo længere Mindretallet har syslet med denne Sag, des klarere er det blevet for det, at man paa disse som paa saa mange andre Omraader vil blive nødt til at have særskilte Love for Landet og for København og Købstæderne. De kirkelige Forhold i København og i hvert Fald nogle af de større Købstæder ere saa forskellige fra Forholdene i de almindelige Landsby-menigheder, at det nepp vil være muligt at ordne dem paa ganske den samme Maade. Alene *Sognenes Størrelse* gør en betydelig Forskel. Medens Beboernes Antal i et almindeligt Landsbysogn sjældent er stort mere end 1,000 Mennesker, er der ifølge Folketællingen for København og Nabokommuner den 1ste Februar 1901 ikke mindre end 15 af de derværende Sogne,